

*О.Г. Каліберда,
старший викладач кафедри загальнономедичних наук,
Міжнародний гуманітарний університет,
м. Одеса, Україна*

СПОРТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: НОВА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ В МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

***Анотація.** У статті проаналізовано й обґрунтовано умови для забезпечення відкриття спеціалізації «Спортивний менеджмент» на факультеті економіки і менеджменту Міжнародного гуманітарного університету.*

***Ключові слова:** спорт, фізична культура, організація, менеджмент, спеціалізація.*

Виконання завдань Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» [1] в Одеському регіоні потребують підготовки фахівців організації й управління у сфері фізичної культури і спорту, спортивній індустрії та спортивно-оздоровчих послуг. В Одеському регіоні – важливому центрі розвитку фізичної культури і спорту півдня України – культивується понад 70 олімпійських і неолімпійських видів спорту, працюють понад 60 дитячо-юнацьких спортивних шкіл (далі – ДЮСШ), спеціалізованих спортивних шкіл олімпійського резерву (далі – СДЮСШОР) і вищої спортивної майстерності (ШВСМ). Тут зосереджена значна кількість спортивних споруд, на базі яких працюють спортивні й фітнес-клуби; 19 вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, що мають власні спортивні споруди; існує розвинута інфраструктура надання спортивно-оздоровчих послуг.

Питання формування здорового способу життя дітей, школярів і студентської молоді засобами фізичної культури та спорту завжди перебувало в центрі уваги керівників Міжнародного гуманітарного університету (далі – МГУ) на чолі з президентом МГУ, народним депутатом України С.В. Ківаловим.

Протягом усіх років існування в МГУ створювались якісні умови матеріально-технічного, навчально-методичного й організаційного забезпечення для розвитку цілісної системи фізичного виховання і спорту, здійснювалось будівництво, реконструкція, вдосконалення та оснащення спортивних споруд сучасним обладнанням, залучення до фізкультурно-спортивних занять студентської молоді й усіх верств населення міста Одеси.

З метою підготовки спеціалістів за профілем організації та управління у сфері фізичної культури і спорту на кафедрі менеджменту факультету економіки та менеджменту МГУ розроблено проект відкриття першої серед вищих навчальних закладів півдня України спеціалізації «Спортивний менеджмент». Для обґрунтування проекту й оцінювання передумов відкриття такої спеціалізації проведено такі дослідження та заходи:

- аналіз нормативно-правового забезпечення фізичної культури і спорту [1; 2; 3];
- моніторинг кадрового забезпечення спортивних організацій Одеського регіону й наявності попиту на фахівців спортивного менеджменту;
- аналіз стану матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, організаційного, житлово-побутового, інформаційного забезпечення для підготовки в МГУ фахівців спортивного менеджменту;
- анонсування й розповсюдження інформації про відкриття нової спеціалізації в засобах масової інформації [4; 5; 7];
- обговорення питань підготовки фахівців спортивного менеджменту й подальшого їх працевлаштування з міськими та обласними органами освіти й управління фізичної культури і спорту: Департаментом освіти та науки й Управлінням з фізичної культури та спорту Одеської міської ради, Управлінням молодіжної політики та спорту Одеської ОДА, обласним відділенням Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України, керівниками ДЮСШ і загальноосвітніх навчальних закладів [4; 7];
- проведення Дня відкритих дверей і спортивно-видовищних заходів з метою залучення абітурієнтів до вступу на цю спеціалізацію [5; 6; 8].

В МГУ створено необхідні умови для підготовки майбутніх фахівців спортивного менеджменту:

– кваліфікований професорсько-викладацький склад факультету економіки і менеджменту й кафедри фізичного виховання: професори та доценти, науковці й фахівці, які мають досвід організації та управління у сфері фізичної культури і спорту;

– комплекс навчальних аудиторій із сучасним обладнанням і комп'ютерною технікою;

– сучасна спортивна інфраструктура за міжнародними стандартами, у складі якої – універсальний спортивний комплекс «Університет» із літньою й зимовою спортивними аренами: футбольні поля, майданчики для спортивних ігор і пляжного волейболу, тренажерне містечко, тенісний корт, спортивні зали, трибуни для глядачів, що розташовані в приморській зоні та поряд із навчальними корпусами МГУ;

– студентські гуртожитки, де створені відмінні житлово-побутові умови для навчання й відпочинку студентів.

Накопичено значний позитивний досвід організації масових спортивно-видовищних заходів, проведення національних і міжнародних змагань, підготовки спортсменів національного та міжнародного рівнів, пропаганди спорту, залучення інвестицій для розвитку фізичної культури і спорту й надання спортивно-оздоровчих послуг. На спортивних спорудах проводяться студентські універсиади, міські, регіональні, національні та міжнародні змагання з багатьох олімпійських і неолімпійських видів спорту серед усіх категорій населення. В організації та проведенні змагань беруть участь викладачі фізичного виховання, тренери, судді, працівники спортивних федерацій, спортивні менеджери, студенти-волонтери. На спортивній базі МГУ працює СДЮСШОР «Чорноморець» із художньої гімнастики.

Серед випускників і студентів МГУ й Економіко-правового коледжу – кандидати й майстри спорту, майстри спорту України міжнародного класу, переможці, призери та учасники обласних, Всеукраїнських і Всесвітніх універсиад, чемпіонатів і кубків України, Європи та світу, Перших Європейських ігор, фіналісти Олімпійських ігор-2016: А. Тодорова (веслування на байдарках), Ю. Варламова та В. Павловська (кульова стрільба), Д. Воропаєв (фігурне катання на ковзанах), В. Розенцвіт (баскетбол), К. Челюшкина та М. Макуха (плавання), Б. Офлаз (легка атлетика), М. Закарієв і Ш. Закарієв (вільна боротьба), Шах Захор (самбо), Г. Коровина (спортивні танці), А. Мирзина (стрибки на батуті) й інші. Вони успішно поєднують навчання з професійною спортивною діяльністю. За високі досягнення провідним спортсменам – студентам і випускникам МГУ – надається матеріальна допомога Одеської обласної державної адміністрації та Одеської міської ради [9].

На підставі результатів проведених досліджень, оцінювання наявного попиту й наявності необхідних умов для підготовки профільних фахівців зроблено висновок про доцільність відкриття спеціалізації «Спортивний менеджмент» на факультеті економіки і менеджменту МГУ. Завдяки поєднанню академічної підготовки з практико-орієнтованим підходом у процесі навчання, використанням можливостей власної спортивної інфраструктури й фізкультурно-спортивних організацій Одеського регіону студенти набувають професійної компетенції спортивних менеджерів. Навчання за спеціалізацією «Спортивний менеджмент» стане освітньою базою майбутніх фахівців, які бажають набути або вдосконалити свої знання, уміння й навички організації та управління у сфері фізичної культури і спорту, створенні й розвитку бізнесу в спортивній галузі та спортивній індустрії: адмініструванні в галузі спорту й керівництві спортивними спорудами, організації спортивно-видовищних заходів і спортивному туризмі, економіці та маркетингу спорту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» : Указ Президента України від 09.02.2016 № 42/2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/422016-19772>.
2. Каліберда О.Г. Правове регулювання відносин суб'єктів фізкультурно-спортивної діяльності / О.Г. Каліберда, Є.О. Харитонов // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. праць / гол. ред. С.В. Ківалов. – Вип. 11. – Одеса : Юридична література, 2001. – С. 251–254.
3. Каліберда О.Г. Про нормативно-правове забезпечення діяльності спортивного клубу вищого навчального закладу / О.Г. Каліберда // Вісник Технологічного університету. – Хмельницький : РВ Центр ТУ Поділля, 2002. – № 5. – Ч. 2. – С. 155–156.
4. Засідання Управління з фізичної культури та спорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mgu.edu.ua/pro-universitet/novini/479-zasidannya-upravlinnya-fks>.
5. День відкритих дверей МГУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mgu.edu.ua/pro-universitet/novini/491-den-vidkritikh-dverej-25-bereznja>.

6. Кубок Президента МГУ С.В. Ківалова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mgu.edu.ua/pro-universitet/novini/496-kubok-prezidenta-mizhnarodnogo-gumanitarnogo-universitetu-s-v-kivalova>.
7. Факультет економіки та менеджменту МГУ пропонує / Управління молодіжної політики та спорту Одеської ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ussm.odessa.gov.ua/novosti/fakultet-ekonomki-ta-menedzhmentu-mgu-proponu-specalzacyu-sportivnij-menedzhment/>.
8. Футбольний турнір на Кубок Президента МГУ С.В. Ківалова / Департамент освіти та науки Одеської міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://don.od.ua/2017/04/05/футбольний-турнир-серед-команд-загал/>.
9. Список спортсменів, які будуть отримувати допомогу Одеської ОДА / Управління молодіжної політики та спорту Одеської ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ussm.odessa.gov.ua/novosti/spisok-sportsmenv-yak-budut-otrimuvati-womsyachnu-groshovu-dopomogu-odesko-oda/>.

О.Г. Калиберда. Спортивный менеджмент: новая специализация в Международном гуманитарном университете. – Статья.

Аннотация. В статье выполнены анализ и обоснование условий для обеспечения открытия специализации «Спортивный менеджмент» на факультете экономики и менеджмента Международного гуманитарного университета.

Ключевые слова: спорт, физическая культура, организация, менеджмент, специализация.

O. Kaliberda. Sports management: a new specialization in the International Humanitarian University. – Article. Summary. The analysis and justification of the conditions for ensuring the opening of the specialization “Sports Management” at the Faculty of Economics and Management of the International Humanitarian University.

Key words: sport, physical culture, organization, management, specialization.